

ΣΑΑ ΞΕ ΛΙΑΣ
ΝΗΙΑΛ ΚΕ
ΗΑΑΤΗ

Ηίic 7 Κορυοοt 18, 2024

"En cāŋ ɛmɔ bike wee i, 'Kɛ thuɔk jɛn
ɛ Kuothdan, canɛ ŋäth ni jɛ kä cɛ
kən kən. Nɛmɛ ɛ jɛn Kuoth Nhial in
canɛ ŋäth, a loɔkən tɛth rɛy
känädɛ.'" (I-ca-yaa 25:9, NKJV)

Cetke men caa je nyuth ε tin ci rōdien lat kā tin caa lat rēy ruac göökä, ci naath ε took wii muɔɔn kēeliw en ɣöö bi ken ben Yecu en /ci pāk ɲac kā bi ken ε lat naath.

Reydien tā Jö-ɣan Al-brekt Ben-gel (1687-1752), kā Jēr-man; Manuel La-kun-dha (1731-1801), kā Cī-lī; Wī-līam Mī-ler (1782-1861), kā Nōth A-mē-ri-ka; Jē-thep Wol-pi (1821-1845), mee nan ruac kā A-pri-ka, I-jēp, A-bi-thi-ni-ya, E-cia, Pi-li-thet, Thi-ri-ya, Pa-rath, ɣuth-bek-ith-tan, kēne In-dia.

Ken, kēne ney tin kɔɲ tin ci goar kēe nhiam, ci ken ben mat kā car ε kēelo: en ɣöö bi Yecu lony jök kē dār runi ti kur tin wäl bānuandien!

 Ben Kritho en rēwde:

 Ŋath en caa poth.

 Bi Yecu ben idi?

 Wī-līam Mī-ler:

 Duɔɔp en dee loc Bay-bol.

 Guaaath en caa lat ε ruac göökä.

 Ruac Göökä kē kui nini tj 2,300.

The image is a composite of two scenes. The upper scene depicts a heavenly realm with a central figure in a blue robe, possibly the Virgin Mary, surrounded by a vast multitude of angels with white wings, all set against a backdrop of soft, colorful clouds. The lower scene shows a church congregation from behind, with many people raising their hands in prayer or praise. The overall lighting is warm and ethereal, with a color palette dominated by purples, blues, and golds.

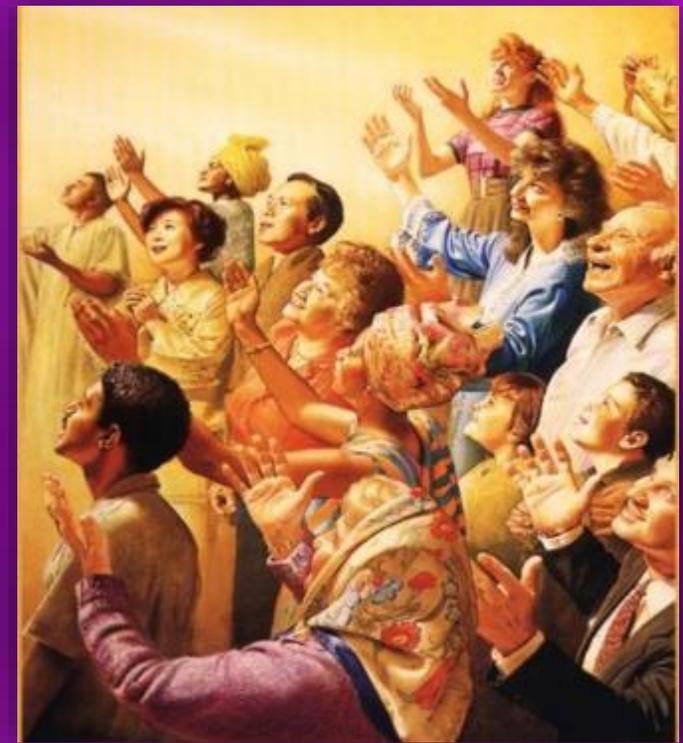
BEN KRITHO
EN REWDE

ŊATH EN CAA POTH

“Min liepne puath kene ŋath, min la j̄ac buoyä Kuoth in la Käändan in diit kene Yecu Kritho.” (Tay-täth 2:13)

Ni ke guaath ee yac Yecu e r̄ode en x̄öö be lony j̄ok e nyok (J̄oon. 14:1-3), neme ce cua jen ŋaath ji ŋäthä diaal e mäni wale (Tay-tuth 2:13).

En ŋaath eme ce j̄oc kä ŋiicni Rö-man Ka-thi-lik Cöc kene ŋiicni D-thi-dok Cöc; ŋiecke je bä e An-gi-li-kan Cöc; ŋiecke je bä e Lu-ther, Kel-bin kene laa locä thukä thin tin kokiän.

Ɛ ŋu jak ben Yecu en r̄ewdä kä mi baa liip ke gör loaac mi diit?

Ɛ mi nyooth ni
guut juathni,
cuoc kene lia

Lotde ni x̄öö baa
cua jen guut
buath, luk mi thiel
thuok kene cian
jiääk

Bi gak gaakni,
rol kene kööri
cu thuok

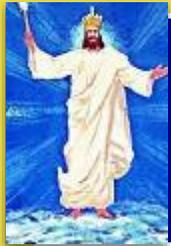
Be x̄ow cu lep
bap malä, teth
loaac kene mat
këel ke Kuoth
mi doraar.

BI YECU BEN IDI?

“Cetke min la nhiaal a yiel nhial nikä kány caṅ, kä bi buayde amäni kony caṅ, bi ben Gatdä Ran te ino bä.” (Më-thiw 24:27)

Ke run tin kur tin wäl bänuandien, ci Pro-teth-tant njic benä Kritho in rewde däk ke njicnidiën ke je en xöö bi Yecu Kuär malä wec muṅn yiath piny ke run ti bathdör kel, kie be tä ke guaath malä runi ti bathdör kel e ḡot /kän Yecu ni jöc rey puari ke bendë min rewde.

Dunde xöö, njic laät locä thukä thin je en xöö run ti bathdör kel bi ken ben ke kor benä Yecu en rewde, men bi röde laät ke dup titi:

Be ro laät ke thuok. “bä mal ben.” (Nyuuth. 22:20)

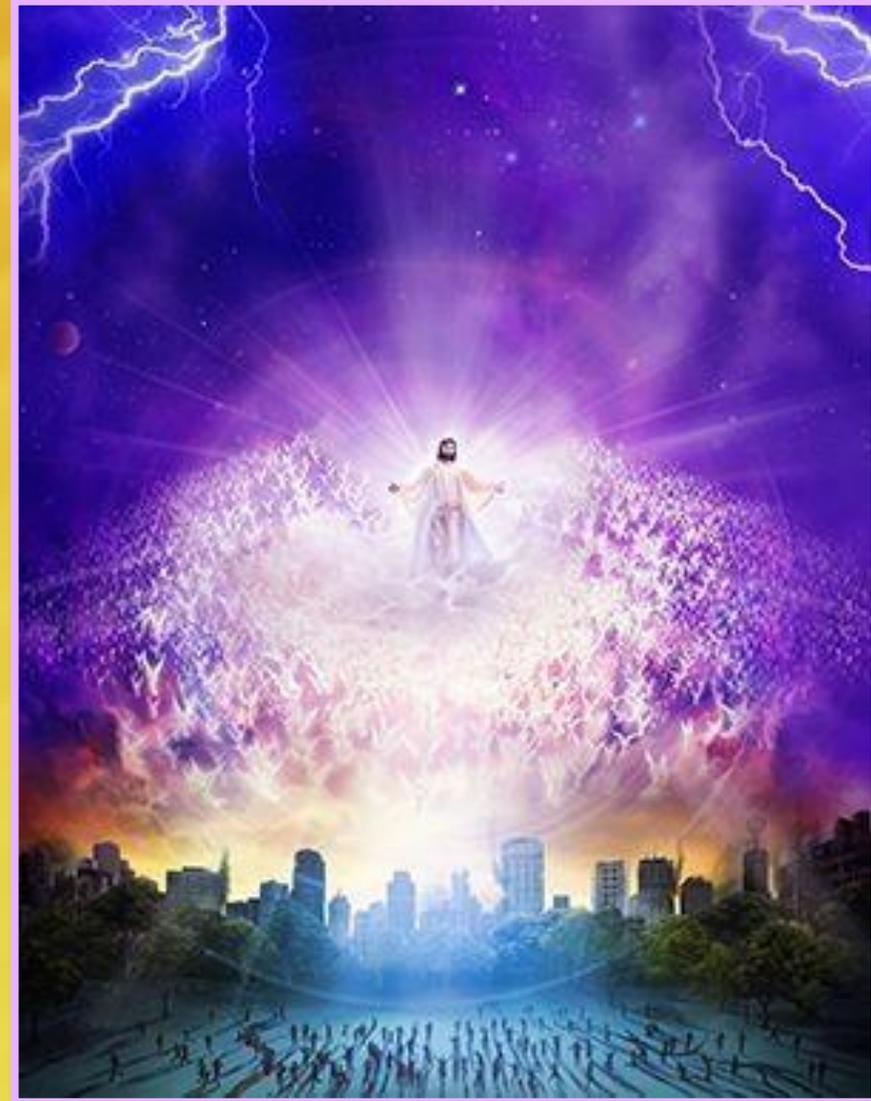
Baa mi jöc. “bi wän diaal e nen” (Nyuuth. 1:7; Më-thiw. 24:27)

Baa mi baa lij. “ke roal läärä, ke jow ciotdä jääkä nhial in diit, kene jow kaanä Kuoth” (1 The-tha-lo-ni-ka. 4:16; 1 Ko-rinth. 15:52)

Baa mi tä ke gooy puonyä. Bi ney tin ci liw ro jiec, kä baa ney tin tek ger, kä bane cu wä Nhial keel ke Kuär ni Kuoth (1 The-tha-lo-ni-ka. 4:13-18; 1 Ko-rinth. 15:51-55)

WILLIAM
MILLER

DUƆƆP EN DEE LOC BAY-BOL

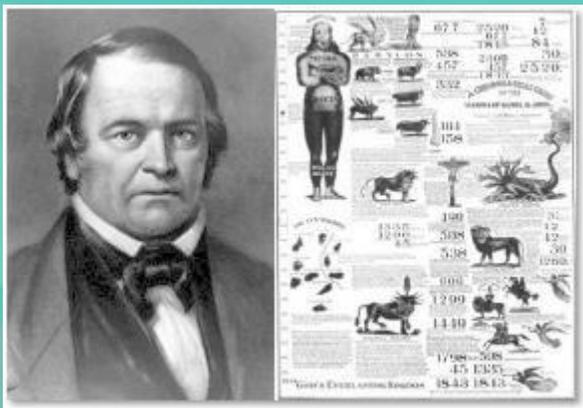
“Ke yöö be ke nieec riet kene riet, ke ber kene ber, ke niic kene niic.”

(I-ca-yaa 28:10)

Cetke min caa gor e I-ca-yaa (I-ca-yaa. 28:9-10),
ci Wi-liam Mi-ler jak kä yöö be rade loc kä roade.

E tooke ni kä Tuk Cäkä Ɔaa, ce riet Bay-bolä
dial kuën ke päl piny. Mi /ci men kuën cup
locde, laa luoc e gööre kä riet Bay-bolä tin
kajen. duƆƆp eme, ci Yiëe en Gaa en Rel Rode de
moc ke buay e mäni mee ci Bay-bol rode lepe e
joc.

Ke guaath en ce cop kä ruaacni göökä, cu e cop
locde bä en yöö be ke kuën ke jen duƆƆp e kel o:

Ke läthde ke jen duƆƆp
eme lät, cu Mi-ler gaac
e lon ke tin ce jak.

Ley nyuuth ken ni kuääri
(Da-ni-yel. 7:17, 23)

Jiam lot ken ni dak
(Yir-me-yaa. 49:36)

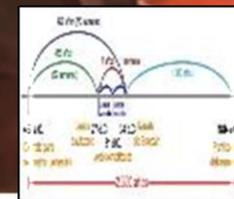
Pi lot ken ni buan nœni ti
nuan (Nyuuth. 17:15)

Ciek lotde ni duƆƆli
(Yedh-ki-el. 23:4; 2 Ko-
rinth. 11:2)

Nin lot ken ni run (Kuenä.
14:34; Yedh-ki-el. 4:6)

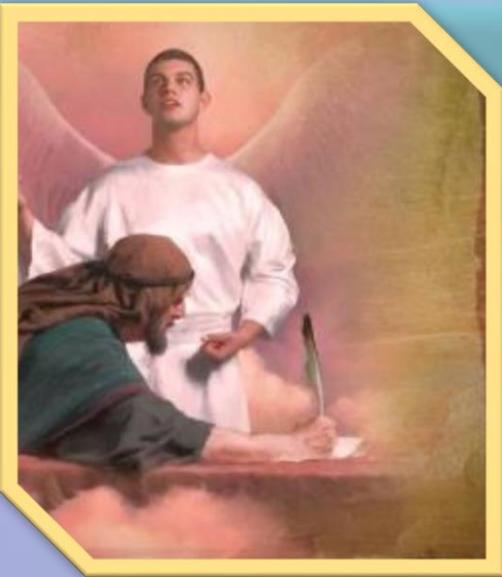

GUAATH EN CAA LAT E RUAC GÖÖKÄ

“Kä cue yä loc wëë i, 'Be la nin ti bathdöri rew wicde kur diok, ke kore ba luak Kuoth kule nyok ke lätni.” (Da-ni-yel 8:14 NIV)

Ke duop mi cetke no, ke guaath ee tä Mi-ler teekä, caar naath e en yöo wic muoon e jen Luak Kuoth, ce ruac göökä ke kui tany woc thin (Da-ni-yel. 8:14) mi nyooth ni guaath benä Yecu en rewde.

Ce je goar piny en yöo ci Gab-ri-yel luotni njaani diaal titi lat looc Da-ni-yel:

Thäk dëäl romä = Ma-day kene Pa-rath (Da-ni-yel. 8:20)

Thäk dëäl böwä = Ge-rith (Da-ni-yel. 8:21a)

Tuŋ in ci tööl = A-lek-thën-der kene ji kore (Da-ni-yel. 8:21b-22)

Tuŋ in tot = Röm, ke ruc kume kä kene ruc koothä (Da-ni-yel. 8:23-25)

Dunde yöo, cua nin 2,300 päl e kan lat (Da-ni-yel. 8:26-27).

Ke kor runi cua Gab-ri-yel jak e nyok ke yöo bee luotde wä lat looc Da-ni-yel (Da-ni-yel. 9:21-23). Cue je lat e joc en yöo tee ke guath mi caa “tëm raar”, en guaath emo baa je took ni ke “guaath in ca lat ni ruac ke nyok tath Je-ru-tha-lem” (Da-ni-yel. 9:24-25). Duŋ mi ci Mi-ler luey njaani neme jak, cie ce tuk nini kie run ti 2,300 jak.

RUAC GÖÖKÄ KE KUI NINI TI 2,300

"Kä jin Edhra, ke nac Kuothdu min tekε ji, kuany kuar luokni kene rueec ti ba ney diaal tin te wiini Kuec Kier Yu-pe-ree-tidh, ney diaal tin nacke nuot Kuothdu. Kä ney ti /cakε nac bike njeec." (Edhra 7:25)

Ke bärōw runi ruēc kuar ni Är-ték-cēth-tε, kuär Pa-rath, cua ruac lat Edhra ke yöö be wä kä Je-ru-tha-lem kene yöö be tä ke luaj kuära mi dee ruc ke je kä dee lät ke je ke thuokde ke locde ke rek Je-ru-tha-lem thin (Edhra 7:7, 11-14, 20-21, 24-25). En guaath emε ε ruon 457 ε kan Yecu ni dap.

Cetke min caa nyoth kä ruac göökä ke kui juokni ti 70, ce Je-ru-tha-lem nan run ti 49 ke yöö bi nyökde ke tath thuok keliw, kä cu run ti 434 ti kon thuok ε bä ni kä guaath ee bi Me-thia kule ben (Da-ni-yel. 9:25). En kuēn emε ce boony Yecu jakä pen kä ruon 27, kä ce guut juokni ti 70 jakä pen kä ruon 34.

Mi ci kon nōaani tin ci rōdien laat rey ruac göökä ruol guaath kel, ci Mi-ler ε cu lar en yöö ben Yecu en rewde be tuok ke guaath mi cetke ruon 1843.

Ke kor nacä kene läthde rey cārā en yöö thiele ruon "0" rey kuenä, jiendan kä kuen ε not kan Yecu ni dap ε wä kä kuen ke kor dāpā Yecu. Cua je cu kuen piny en yöö bi Yecu lony jok ke ruon 1844.

RUAC GÖÖKÄ KE KUI NINI TI 2,300

"Caa juokni ti jien bärōw kam raar ke kui neeni ku kene rekdu min rel rōde" (Da-ni-yel 9:24 RV2000)

"Bε la nin ti bathdāri rεw wicde kur diak, ke kare ba luak Kuoth kule tany."

457 BC	408 BC		27 AD	31 AD	34 AD		1844 AD
Lär ruac Är-ték-cēth-tε	Nyök ke tath	Juokni 70 Run ti 490	Yier Yecu	Puot Yecu jiath	Bökni Thi-ben	Wä thukni Kuoth ti gow kä Jur	Tany Luak Kuoth

“Thuok kel en diitni jen eloŋ ka ta ke puony mi diit men caa nyuoth kon rey Bay-bola ε ben Kritho en rewde, ke xoo be lat luel en diit ben jaka thiaŋ. Ka nee Kuoth tin jaal, caa ke bany liipa ke guaath mi baar “rey tipa lieth” caa ŋaath mi dit kokde, ka caa jiac nhial ε teth loaac caa je ŋun rey putha jocade rey puari ke bende, men la “men la jiec lih kene tek” ke xoo “be ney tin ci bath nooŋ caŋ ε nyok.” Ŋiic bena Kritho en rewde ε jen ruac en la loc rietni Kuoth tin rel ke ro.

“Tin diaal tin dee kɔn ke luän ke lätni ke jen cän kel emε. En wale dee kɔn ε ney ti naath ke ke min caa näth kɔn. En wale nhoakne Kuoth ke lɔcdan keeliw kä nhoakne ji thieekädan cetke roodan. En wale bane ɣɔɔmni guan tër dhil rut, kä bane tiem ke puoth baan Kritho. Ke ɣöö no bane cu tä jinä kä liepne ben Kritho. Ni cian bi kɔn cien rey nini diaal ε la ney ti tä kä cän en joak wii muɔɔn cän ɔ kene cän ɔ. Mi näc kone en ɣöö bi Kritho ben i ruun, /ci kɔn riet gɔɔyä diaal dee ruɔl kä wale, lätni thiel cian reenjä, ti luän kɔn ke to ke lätni?”